

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Λαμία, 03/11/2014
Αριθ.Πρωτ: 644

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ Δ.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Αμαλία Ζαχαριάδη
Σχολική Σύμβουλος Μουσικής
Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας

Ταχ. Δ/ση: Κύπρου 85

Τ.Κ. – Πόλη: 35100, Λαμία

Πληροφορίες : Α. Ζαχαριάδη

E-mail: grssfth@dide.fth.sch.gr

Τηλέφωνο-fax: 22310-28816

ΠΡΟΣ :

1. Γυμνάσια Βοιωτίας, Εύβοιας, Ευρυτανίας, Φθιώτιδας, Φωκίδας (μέσω των Δ.Δ.Ε.)
2. Εκπ/κούς Μουσικής Γυμνασίων Στερεάς Ελλάδας (μέσω των σχολείων τους)

ΚΟΙΝ:

1. Περιφερειακή Δ/ση Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης Στερεάς Ελλάδας
2. Τμήμα Επιστ/κής και Παιδ/κής Καθοδήγησης Δ/θμιας Εκπ/σης Στερεάς Ελλάδας

ΘΕΜΑ : «Οδηγίες για τη διδασκαλία όλου του μαθήματος της Μουσικής στη Δ/θμια Εκπ/ση»

Εχοντας υπόψη :

1. τα Α.Π.Σ. και τα Δ.Ε.Π.Π.Σ.,
2. τα διδακτικά εγχειρίδια των Α', Β', Γ'-Δ', Ε', Στ' τάξεων Δημοτικού, Α', Β' Γ' τάξεων Γυμνασίου, και Α' τάξης Γενικού Λυκείου
3. τα Νέα Προγράμματα Σπουδών (συμπληρωματικά)

Βασικός σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος της Μουσικής είναι η ανάπτυξη και καλλιέργεια της ικανότητας για αισθητική απόλαυση κατά την ακρόαση, εκτέλεση και δημιουργία μουσικής ως μιας από τις εκδηλώσεις καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας του ανθρώπου.

Επιμέρους ειδικοί σκοποί για το μάθημα της Μουσικής :

- Η ανάπτυξη της ακουστικής ικανότητας των μαθητών.
- Η εκμάθηση των συμβόλων της μουσικής και η χρησιμοποίησή τους για αναπαραγωγή και δημιουργία μουσικής.
- Η γνωριμία και η κατανόηση των βασικών στοιχείων και εννοιών της θεωρίας, της μορφολογίας και της ιστορίας της μουσικής.
- Η καλλιέργεια και η ανάπτυξη της επιθυμίας των μαθητών να τραγουδούν με τονική ακρίβεια.
- Η γνωριμία με τις παλαιότερες συνιστώσες της νεοελληνικής εθνικής μουσικής παράδοσης (το βυζαντινό εκκλησιαστικό μέλος και το δημοτικό τραγούδι).
- Η εκτίμηση της μουσικής κληρονομιάς άλλων λαών.
- Η ανάπτυξη των ατομικών μουσικών ικανοτήτων των μαθητών.

- Η σύνδεση της μουσικής με τις άλλες τέχνες και τα άλλα γνωστικά αντικείμενα.
- Η ανάπτυξη της συνεργασίας, της ομαδικότητας, της υπευθυνότητας, της πειθαρχίας και της επικοινωνίας.

Σας αποστέλλω *Οδηγίες* ως προς τη διδακτέα ύλη, για το σχολικό έτος 2014-2015 :

A' Γυμνασίου

Επειδή σε όλα τα Δημοτικά Σχολεία, όπως γνωρίζετε, δεν διδάσκεται το μάθημα της Μουσικής, μετά από την αρχική-διαγνωστική αξιολόγηση των μαθητών σας, θα πρέπει να μεριμνήσετε για την ομοιογένεια των γνώσεών τους. Μέχρι τα Χριστούγεννα μπορείτε να προγραμματίσετε μία γενική επανάληψη των αποκτηθέντων γνώσεων των μαθητών στις έξι τάξεις του Δημοτικού. Συγκεκριμένες έννοιες : Παλμός -Ρυθμός, Φθογγόσημα, Ρυθμική Αγωγή, Δυναμική Αγωγή, Ηχόχρωμα, Οργανογνωσία, Μορφολογία

Επιπροσθέτως, μέσα από ακροάσεις ή φωνητικά παραδείγματα, να γίνει υπενθύμιση των όρων : μονοφωνία, πολυφωνία, ομοφωνία, αντιφωνία, ισοκράτημα, πολυρρυθμία, κλίμακα, τρόπος, ήχος, κοσμική-θρησκευτική-παραδοσιακή-έντεχνη μουσική, και όσων άλλων νομίζετε ότι θα λειτουργήσουν προπαρασκευαστικά για τη συνέχεια της ύλης.

Στη συνέχεια (από τον Ιανουάριο) διδάξτε τη Μουσική της Αρχαίας Ελλάδας (2-3 διδακτικές ώρες). Επισημαίνω ότι οι μαθητές της Α' Γυμνασίου διδάσκονται στο μάθημα της Ιστορίας την Αρχαία Ελλάδα! (διαθεματική προσέγγιση της γνώσης). Επίσης, στο διδακτικό εγχειρίδιο της Στ' Δημοτικού διδάσκονται τη Μουσική της Αρχαίας Ελλάδας.

Ακολουθεί η Βυζαντινή Μουσική. Τονίζω ότι στο διδακτικό εγχειρίδιο της Ε' Δημοτικού αρχίζει η διδασκαλία της παρασημαντικής. Πρέπει να γίνει σαφές στους μαθητές ότι αυτή η σημειογραφία χρησιμοποιείται όχι μόνο για την εκκλησιαστική μας μουσική αλλά και για το Δημοτικό Τραγούδι. Μάθετε στους μαθητές σας Δημοτικά τραγούδια από όλη την Ελλάδα και μέσα από ακροάσεις φροντίστε να γνωρίσουν τις ιδιαιτερότητες των ηχοχρωμάτων είτε των ανθρωπίνων φωνών είτε των μουσικών οργάνων ανά περιοχή.

B' Γυμνασίου

Μέχρι το τέλος του Α' τριμήνου, ή το αργότερο μέχρι τα Χριστούγεννα, μπορείτε να διδάξετε τους Εξωευρωπαϊκούς Πολιτισμούς, κάνοντας χρήση κάποιων εφικτών δραστηριοτήτων από το τετράδιο του μαθητή.

Στη συνέχεια : Αρχαία Ελληνική Μουσική, Βυζαντινό εκκλησιαστικό μέλος-Δημοτικό Τραγούδι.

Στο βιβλίο και στις σελίδες 66-81 υπάρχουν πληροφορίες για το Δημοτικό τραγούδι.

Μεσαίωνας : Θρησκευτική και Κοσμική Μουσική. Οι πληροφορίες που δίνονται στο διδακτικό εγχειρίδιο (σελίδες 46-47) δεν είναι αρκετές. Μουσικές φόρμες. Οργανογνωσία.

Αναγέννηση : Θρησκευτική και Κοσμική Μουσική. Ολη η εποχή αναφέρεται και εξαντλείται στον πίνακα στη σελίδα 50. Μουσικές φόρμες. Οργανογνωσία.

Μπαρόκ : Υπάρχουν κάποιες ανοργάνωτες και σκόρπιες πληροφορίες στο βιβλίο (στις σελίδες 54, 56,61) οι οποίες δεν είναι αρκετές. Μουσικές φόρμες. Οργανογνωσία.

Σημειώνεται ότι, καλό θα είναι να γνωρίζετε την ύλη στο Μάθημα *Μεσαιωνική και Νεότερη Ιστορία*. (διαθεματική προσέγγιση)

Γ' Γυμνασίου

Κλασικισμός : σημαντικότεροι συνθέτες (δεν χρειάζονται βιογραφικά στοιχεία). Κυρίως να δοθεί έμφαση στις μουσικές φόρμες : σονάτα, συμφωνία, κοντσέρτο, ληντ... μέσα από δημιουργικές ακροάσεις.

Ρομαντισμός : σημαντικότεροι συνθέτες μέσα από τις ακροάσεις των έργων τους και μορφολογική εξέλιξη προγενέστερων μουσικών μορφών.

Εθνικές Μουσικές Σχολές : συγχρονική αντιμετώπιση στην Ευρώπη και στον Ελλαδικό χώρο

Ελληνική Μουσική : Ρεμπέτικο και λαϊκό τραγούδι

Δημοφιλή μουσικά ρεύματα του 20^{ου} αιώνα : ragtime, jazz, rock, disco, reggae, hip-hop...

Α' Γενικού Λυκείου (επιλεγόμενο δίωρο μάθημα)

20^{ος} αιώνας

Παρακαλώ τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στην Α' τάξη ΓΕΛ να επικοινωνήσουν άμεσα μαζί μου.

Σε κάθε περίπτωση και ανάλογα με τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της κάθε σχολικής μονάδας, ο ετήσιος διδακτικός προγραμματισμός σας θα πρέπει να στηρίζεται στα Α.Π.Σ. και Δ.Ε.Π.Π.Σ.

Γενικοί παιδαγωγικοί στόχοι δημιουργικής ακρόασης : οι μαθητές αναγνωρίζουν

- τις μουσικές φόρμες (η έννοια της φόρμας-μορφής διδάσκεται από την Α' Δημοτικού!)
- τα χαρακτηριστικά των εποχών (Μεσαίωνας-Αναγέννηση-Μπαρόκ-Κλασσική-Ρομαντική-20^{ος} αιώνας. Επίσης ό,τι είναι σχετικό με την Ελληνική Μουσική)
- τα ηχοχρώματα των μουσικών οργάνων-κατηγορίες, και
- οτιδήποτε σχετικό με τις παραμέτρους της μουσικής.

Οι ανωτέρω *Οδηγίες* αφορούν και στο μάθημα της *Κριτικής Μουσικής Ακρόασης* (Α' Γυμνασίου) και *Ιστορίας της Μουσικής* (Β', Γ' Γυμνασίου, Α' Λυκείου) των Μουσικών Σχολείων (με τη διαφορά ότι ο 20^{ος} αιώνας, και ό,τι αυτός εμπεριέχει, θα διδαχθεί στην Α' τάξη λυκείου.)

Παρακαλώ τους εκπαιδευτικούς των Μουσικών Σχολείων που διδάσκουν τα ανωτέρω μαθήματα να επικοινωνήσουν άμεσα μαζί μου.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η γνώση προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, οργάνωση, συνέχεια και συνέπεια...

Μη διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μου για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή απορία σας.

Καλή συνέχεια στο λειτούργημά σας.

Παρακαλώ όπως ενημερωθούν ενυπόγραφα οι ήδη υπάρχοντες εκπαιδευτικοί Μουσικής, αλλά και όσοι αναλάβουν αργότερα υπηρεσία

**Η Σχολική Σύμβουλος Εκπ/κών Μουσικής
Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης Στερεάς Ελλάδας**

Αμαλία Ζαχαριάδη